

POEZIJA

Uroš Zupan

Temni angel

TEMNI ANGEL

Temni angel se obrača v spanju in raste,
vsak centimeter v neskončnih miljah, vsako
sekundo v neskončnih letih. Dolgo že bedimo
v njegovem štetju časa. Vsa preteklost so nepremična
morja brazgotin, neuspele priprave na spremembo

vremena, vsa prihodnost le obljuba preluknjanih
nebes, molčeča povorka kamnov v ustih,
zapuščena odlagališča nerojenih spominov.
Še vem za uro, ko je prispel – bila je čista
pomota v zasnovi genetskega materiala,

napačno vpisano predavanje na katedri
Ljubezni. Delavci so vstajali na svojo izmeno,
ko bi morali spati. Megla je občepela
na nasipih rjuh. Dimniki so v zrak
spuščali pepel živih in veliki požari

so lizali kožo lažnih zvezd. Nasedli
 smo slepilu in obsedeli v učilnicah.
 Na šolski predstavi, ki se je odvijala
 pred nami, smo se bojevali z njegovim živim
 delom, in ga premagali, pregnali

prek mej in naraslih voda, mu zapahnilo
 vsa vrata, ki vodijo v kri, in se zasedrali
 v prepričanju, da smo rešeni. A zmotili smo se
 – kar se je dogajalo pred nami,
 je bila samo igra senc –. Angelov mrtvi

del nas je počakal v sanjah
 in skupaj z zrakom vstopil v nas, in ostal,
 zakopan, odporen proti urokom in
 praznim marnjam znanosti, odporen
 proti natančnim opisom jezika. In zdaj

raste, vsak centimeter v neskončnih miljah,
 vsako sekundo v neskončnih letih. Včasih
 ga ukanimo, ko nenadoma spremenimo
 klimo v duhu in telesa darujemo mirnemu letu
 ptic, drugačnemu pretakanju svetlobe. Tedaj

hipnotiziran doseže najglobljo mejo
 spanja in celo tam, na zadnji palubi dna,
 sanja sanje svoje neizogibne smrti.
 A čez čas ga veletok vsakdanjika
 zopet naplavi na površje, kjer s strašnim

smehom gospodarja ur začne ubijati Potrpljenje
 in obglavljati Pozabo. In takrat smo že
 skoraj na tem, da bi si kupili karto
 za križarjenje po podzemskih rekah,
 da bi pograbili premoženje svojih dobrih del,

si najeli stanovanje v noči in tam pomešali
 bojno barvo končnega Upora z morjem
 sopare, ki se dviguje iz kadi. Čeprav
 smo postali izurjeni bojevniki, ki so si
 zanj izmislili že mnogo sfinginih ugank,

agoniji ni videti konca. Teleskopi in
 zvezdogledi so oslepeli, urni kazalci na
 cerkvenih stolpih zarjaveli. Mogoče je treba
 najti pravo vedeževalko, ki bo napovedala
 natančen prihod Novega Jeruzalema, in bomo,

od samega žara pričakovanja, nanj preprosto
 pozabili. Ali pa to ni potrebno,
 ker je angel samo privid, ki v resnici
 sploh nima utrdbe na naši življenjski črti.
 In če je tako, kdo se potem obrača v spanju

in raste, vsak centimeter v neskončnih
 miljah, vsako minuto v neskončnih letih?
 In če je tako, kdo je potem tisti kretničar,
 ki je naš vlak poslal na stranski tir
 in zdaj iz daljave gleda, kako v prazni

dvorani sveta, kot ogromne večče okrog luči,
 krožijo naše vse gostejše in vse bolj izgubljene sence?

BRATA V OROŽJU

Nihče me ne pozna bolj kot ti. Nihče
te ne pozna bolj kot jaz. V delavnicah na
hrbtih oblakov sediva, variva svoje alkimijske
zvarke, se v bežnih srečanjih ogledujeva,

in si mahava v pozdrav. A če sva
iskrena do sebe, veva, da bi se, vsak
v oblasti svoje temne zvezde, vsak v oblasti
svojega daru, morala raztrgati. Kajti angelska

narava je, čeprav se z vsako izgovorjeno
besedo nagibava k njej, tudi tukaj
podrejena človeški, in vezi s svetom so,
zahvaljen bodi, Gospod, še vedno zavezujoče in

čvrste. Na skrajnem robu, kjer zemeljske ure
počivajo upepeljene v žari, pa plasti jezika najbolj
krhke in lomljive, in prostora le malo,
premalo za dva. A midva se ne

sprašujeva, le primerjava mitologiji,
si polagava iste zeli na opeklino, ki sva
jih dobila od velike hitrosti,
plavava vzporedno kot delfina,

ki imata pred sabo še ves svoj svetli in temni čas.
Človeški rodovi se ozirajo v nebo. Svetloba umrlih
zvezd pa pada skozi okna najinih delavnic, in reke
južno od prihodnosti mirno tečejo naprej.

PRAH

Kako dihajo reke svetlobe,
ko ugrizneš v prepovedan sad?

Kakšno ime ima gorska veriga,
pred katero se končuje imperij Slasti
in za katero se začenja imperij Krivde?

Ali te, ko jo prečkaš,
obljuje drugačen glas
za besedo ljubezen in besedo izdaja
kot v tvoji materinščini?

Iz kakšne snovi je greh?
S kakšnim zvokom
se kri v žilah
drobi v prah?

Koliko časa rabi vonj
odpirajoče se rane,
da prodre iz globine?

In kako se takrat, ko prispe,
premešajo karte prihodnosti
s kartami spomina?